

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**
Μονάδα Ενισχύσεων στις Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις
Ταχ. Δ/ση: Λ. Αθηνών 54-56, 10441 (ΑΘΗΝΑ)
Πληροφορίες: Κ. Πανοπούλου, Ε. Τσιατούρας
Τηλ: 210 5275 230 - 210
Email: kpanopoulou@mou.gr, etsiatouras@mou.gr

Αθήνα, - -2023
Αρ. πρωτ.

ΣΤ΄ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (2023-2027)

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-75.1 «ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΕΩΡΓΩΝ ΝΕΑΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ»

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

**που αφορά την 1^η Πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων στήριξης προς ένταξη
στην παρέμβαση Π3-75.1 «Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας» του Στρατηγικού
Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) της Ελλάδας 2023– 2027»**

1. Στόχος

Στόχος της παρέμβασης «Π3-75.1 – Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας» είναι η προσέλκυση και διατήρηση στον τομέα νέων σε ηλικία γεωργών, η διευκόλυνση της βιώσιμης επιχειρηματικής ανάπτυξης σε αγροτικές περιοχές καθώς και η προώθηση της απασχόλησης, της ανάπτυξης, της ισότητας των φύλων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των γυναικών στη γεωργία.

Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η παροχή κατ' αποκοπή οικονομικής στήριξης σε νέους που δεν έχουν υπερβεί το 41^ο έτος της ηλικίας τους για την είσοδο και παραμονή στη γεωργική απασχόληση και την πρώτη τους εγκατάσταση, ως αρχηγών, σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Η παρέμβαση Π3-75.1 συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης «Ε.Γ.Τ.Α.Α.») και από το Ελληνικό Δημόσιο.

2. Περιοχές εφαρμογής

Η παρέμβαση Π3-75.1 του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027 εφαρμόζεται σε περιοχές όπου η αγροτική δραστηριότητα είναι σημαντική, δηλαδή στο σύνολο της Χώρας με τις εξής εξαιρέσεις:

- Στην ΠΕ Θεσσαλονίκης, η παρέμβαση Π3-75.1 δεν εφαρμόζεται στη Δημοτική Κοινότητα 5^{ου} Διαμερίσματος Θεσσαλονίκης.
- Στην ΠΕ Αττικής, η παρέμβαση Π3-75.1 εφαρμόζεται στους Δήμους Νήσων καθώς και σε Δήμους και Κοινότητες με αγροτική δραστηριότητα, δηλαδή τις περιοχές που έχουν βαθμό Αστικοποίησης 2 και 3 (ενδιάμεσης πυκνότητας κατοικημένες και αραιοκατοικημένες περιοχές) και προσιδιάζουν αντίστοιχα σε ενδιάμεσες και κυρίως αγροτικές περιοχές της Αττικής, αποκλείοντας τον κατεχοχόν αστικό ιστό της Αττικής, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας περιοχών που δεν έχει εφαρμογή η παρέμβαση Π3-75.1 στο Νομό Αττικής

Τ.Δ. Αθηναίων	Τ.Δ. Ηρακλείου	Τ.Δ. Παπάγου
Τ.Δ. Αγίας Βαρβάρας	Τ.Δ. Ιλίου (Νέων Λιοσίων)	Τ.Δ. Περιστερίου
Τ.Δ. Αγίας Παρασκευής	Τ.Δ. Καισαριανής	Τ.Δ. Πετρούπολης
Τ.Δ. Αγίου Δημητρίου	Τ.Δ. Καλλιθέας	Τ.Δ. Πεύκης
Τ.Δ. Αγίων Αναργύρων	Τ.Δ. Καματερού	Τ.Δ. Ταύρου
Τ.Δ. Αιγάλεω	Τ.Δ. Κηφισιάς	Τ.Δ. Υμηττού
Τ.Δ. Αλίμου	Τ.Δ. Λυκοβρύσεως	Τ.Δ. Φιλοθέης
Τ.Δ. Αμαρουσίου	Τ.Δ. Μελισσίων	Τ.Δ. Χαϊδαρίου
Τ.Δ. Αργυρούπολης	Τ.Δ. Μεταμορφώσεως	Τ.Δ. Χαλανδρίου
Τ.Δ. Βριλησίων	Τ.Δ. Μοσχάτου	Τ.Δ. Χολαργού
Τ.Δ. Βύρωνα	Τ.Δ. Νέας Ερυθραίας	Τ.Δ. Ψυχικού
Τ.Δ. Γαλατσίου	Τ.Δ. Νέας Ιωνίας	Τ.Δ. Εκάλης
Τ.Δ. Γλυφάδας	Τ.Δ. Νέας Σμύρνης	Τ.Δ. Νέας Πεντέλης
Τ.Δ. Δάφνης	Τ.Δ. Νέας Φιλαδελφείας	Τ.Δ. Πεντέλης
Τ.Δ. Ελληνικού	Τ.Δ. Νέας Χαλκηδόνας	Τ.Δ. Πειραιώς
Τ.Δ. Ζωγράφου	Τ.Δ. Νέου Ψυχικού	
Τ.Δ. Ηλιούπολης	Τ.Δ. Παλαιού Φαλήρου	

3. Έτος αναφοράς της αίτησης στήριξης

Ως έτος αναφοράς της αίτησης στήριξης ορίζεται το έτος 2024. Συνεπώς, η αίτηση στήριξης συντάσσεται με βάση την παραδεκτή Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ) με την οποία αιτείται βασική ενίσχυση, συνδεδεμένη ή μη, το έτος 2024.

4. Κριτήρια επιλεξιμότητας, επιχειρηματικό σχέδιο, οικονομική στήριξη

Δικαίωμα υποβολής αίτησης στήριξης έχουν φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα.

4.1. Για τα φυσικά πρόσωπα, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης, ο αρχηγός της εκμετάλλευσης πρέπει να πληροί τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- 4.1.1. Έχει ενηλικιωθεί και δεν έχει υπερβεί το 41ο έτος της ηλικίας του/της.
- 4.1.2. Είναι μόνιμος κάτοικος σε κάποια από τις περιοχές εφαρμογής του μέτρου.

- 4.1.3. Είναι νόμιμος κάτοχος οικονομικά αυτόνομης γεωργικής – κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης (ιδιόκτητο ζωικό κεφάλαιο) και είναι νομικά και οικονομικά υπεύθυνος για την κανονική λειτουργία της.
- 4.1.4. Εγκαθίσταται για πρώτη φορά στην εκμετάλλευση ήτοι εγγράφεται στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) ως επαγγελματίας αγρότης νεοεισερχόμενος στον αγροτικό τομέα κατά το δεκαοκτάμηνο που προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης στήριξης.
- 4.1.5. Υποβάλλει παραδεκτή ΕΑΕ για το έτος 2024 με την οποία αιτείται βασική ενίσχυση, συνδεδεμένη ή μη.
- 4.1.6. Έχει τουλάχιστον επίπεδο γνώσεων 4 δηλαδή είναι απόφοιτος επαγγελματικής σχολής ή Λυκείου είτε έχει επίπεδο γνώσεων επιπέδου 2 δηλαδή απολυτήριο γυμνασίου και ταυτόχρονα εκπαίδευση γεωτεχνικής κατεύθυνσης διάρκειας τουλάχιστον 150 ωρών που δεν αποτελεί μέρος πιστοποιητικού ή διπλώματος (μη τυπικής εκπαίδευσης - βεβαίωση από την αρμόδια αρχή). Εάν δεν καλύπτονται τα ελάχιστα εκπαιδευτικά προσόντα οι υποψήφιοι πρέπει να διαθέτουν επαγγελματικά προσόντα ως εξής: Άσκηση του επαγγέλματος του αγρεργάτη με πλήρη απασχόληση επί τρία συναπτά έτη ή επί ισοδύναμο χρονικό διάστημα με μειωμένο ωράριο, κατά την τελευταία δεκαετία (αποδεικνύεται με πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί από αρμόδια αρχή, δελτία μισθοδοσίας ή εργόσημο ή άλλα σχετικά έγγραφα, εφόσον διευκρινίζουν σαφώς τις επαγγελματικές δραστηριότητες) και επίπεδο γνώσεων επιπέδου 2 (απολυτήριο γυμνασίου).
- 4.1.7. Δεν έχει ασκήσει γεωργική επαγγελματική δραστηριότητα τουλάχιστον κατά τα τελευταία 5 έτη πριν την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασης.
- 4.1.8. Κατά τα τελευταία τέσσερα έτη πριν από το προηγούμενο έτος από εκείνο του έτους αναφοράς (2019 – 2022), να μην έχουν υποβάλει δήλωση ΟΣΔΕ με μέσο όρο τυπικής απόδοσης που υπερβαίνει τα 12.000 ευρώ στην ηπειρωτική χώρα, την Κρήτη και την Εύβοια και τα 10.000 ευρώ στα νησιά πλην Κρήτης και Εύβοιας.
- 4.1.9. Δεν έχει μόνιμη εξωγεωργική απασχόληση, εξαρτημένη ή μη εξαρτημένη ή, αν έχει, δεσμεύεται να τη διακόψει μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων εξέτασης της αίτησής του (εφόσον κριθεί επιλέξιμος) και πριν την ένταξή του στο μέτρο.
- 4.1.10. Δεν έχει υπάρξει στο παρελθόν δικαιούχος μέτρων νέων γεωργών του ΠΑΑ 2014 – 2022, του ΠΑΑ 2007 – 2013 και του ΕΠΑΑ-ΑΥ 2000 – 2006.
- 4.1.11. Δεν έχει σύζυγο η οποία ή ο οποίος:
- 4.1.11.1. Έχει υποβάλει δήλωση ΟΣΔΕ το έτος 2024 ή
- 4.1.11.2. Τα έτη 2022 ή/και 2023 έχει υποβάλει δήλωση ΟΣΔΕ με τυπική απόδοση που υπερβαίνει τα 12.000 ευρώ στην ηπειρωτική χώρα την Κρήτη και την Εύβοια και τα 10.000 ευρώ στα νησιά πλην Κρήτης και Εύβοιας ή
- 4.1.11.3. Είναι επαγγελματίας αγρότης / αγρότισσα, βάσει βεβαίωσης ή διασταυρωτικού ελέγχου του ΜΑΑΕ. Εξαιρούνται οι σύζυγοι των επαγγελματιών αγροτών στο τομέα της αλιείας.

- 4.1.12. Εάν έχει τη φοιτητική ιδιότητα να έχει συμπληρώσει τον αριθμό των προβλεπόμενων ετών φοίτησης για κάθε σχολή.
- 4.1.13. Να έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις έως και 9 μήνες μετά την λήξη της προθεσμίας υποβολής της αίτησης στήριξης ή να έχει απαλλαγεί από αυτές.
- 4.1.14. Εάν λαμβάνει επίδομα αναπηρίας με ποσοστό αναπηρίας ίσο ή μεγαλύτερο του 67% να κρίνεται από τον αρμόδιο φορέα (ΚΕΠΑ) ως ικανός/ικανή προς εργασία (βιοποριστικό επάγγελμα).

4.2. Για τα νομικά πρόσωπα, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης πρέπει να πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις: α) Να κατέχουν οικονομικά αυτόνομη γεωργική – κτηνοτροφική εκμετάλλευση, β) να υποβάλλουν παραδεκτή ΕΑΕ για το έτος 2024 με την οποία αιτούνται βασική ενίσχυση, συνδεδεμένη ή μη, γ) να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) ως κάτοχοι γεωργικής εκμετάλλευσης, Ο αρχηγός της εκμετάλλευσης πρέπει να πληροί τα εξής:

- 4.2.1. Έχει ενηλικιωθεί και δεν έχει υπερβεί το 41ο έτος της ηλικίας του/της.
- 4.2.2. Είναι μόνιμος κάτοικος σε κάποια από τις περιοχές εφαρμογής του μέτρου.
- 4.2.3. Είναι νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου και άρα ασκεί τη διαχείριση και είναι νομικά και οικονομικά υπεύθυνος για τη λειτουργία του, έτσι όπως αποδεικνύεται με κατάλληλα νομιμοποιητικά έγγραφα ανάλογα με τη νομική μορφή του νομικού προσώπου.
- 4.2.4. Αποκτά το 51% του κεφαλαίου του νομικού προσώπου και αναλαμβάνει τον έλεγχο και τη διαχείριση του νομικού προσώπου για πρώτη φορά κατά το δεκαοκτάμηνο που προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης στήριξης.
- 4.2.5. Έχει τουλάχιστον επίπεδο γνώσεων 4 δηλαδή είναι απόφοιτος επαγγελματικής σχολής ή Λυκείου ή έχει επίπεδο γνώσεων επιπέδου 2 δηλαδή απολυτήριο γυμνασίου και ταυτόχρονα εκπαίδευση γεωτεχνικής κατεύθυνσης διάρκειας τουλάχιστον 150 ωρών που δεν αποτελεί μέρος πιστοποιητικού ή διπλώματος (μη τυπικής εκπαίδευσης - βεβαίωση από την αρμόδια αρχή). Εάν δεν καλύπτονται τα ελάχιστα εκπαιδευτικά προσόντα πρέπει να έχει αποκτήσει επαγγελματικά προσόντα ως εξής: Άσκηση του επαγγέλματος του αγροεργάτη με πλήρη απασχόληση επί τρία συναπτά έτη ή επί ισοδύναμο χρονικό διάστημα με μειωμένο ωράριο, κατά την τελευταία δεκαετία (αποδεικνύεται με πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί από αρμόδια αρχή, δελτία μισθοδοσίας ή εργόσημο ή άλλα σχετικά έγγραφα, εφόσον διευκρινίζουν σαφώς τις επαγγελματικές δραστηριότητες) και επίπεδο γνώσεων επιπέδου 2 (απολυτήριο γυμνασίου).
- 4.2.6. Δεν έχει ασκήσει γεωργική επαγγελματική δραστηριότητα τουλάχιστον κατά τα τελευταία 5 έτη πριν την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασης.
- 4.2.7. Κατά τα τελευταία τέσσερα έτη πριν από το προηγούμενο έτος από εκείνο του έτους αναφοράς (2019 – 2022), δεν έχει υποβάλει δήλωση ΟΣΔΕ με μέσο όρο τυπικής απόδοσης που υπερβαίνει τα 12.000 ευρώ στην ηπειρωτική χώρα, την Κρήτη και την Εύβοια και τα 10.000 ευρώ στα νησιά πλην Κρήτης και Εύβοιας.

- 4.2.8. Δεν έχει μόνιμη εξωγεωργική απασχόληση, εξαρτημένη ή μη εξαρτημένη ή, αν έχει, δεσμεύεται να τη διακόψει μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων εξέτασης της αίτησής του (εφόσον κριθεί επιλέξιμος) και πριν την ένταξή του στο μέτρο. Εξαιρείται η ενασχόληση με το υποψήφιο νομικό πρόσωπο.
- 4.2.9. Δεν μην έχει υπάρξει στο παρελθόν δικαιούχος μέτρων νέων γεωργών του ΠΑΑ 2014 – 2022, του ΠΑΑ 2007 – 2013 και του ΕΠΑΑ-ΑΥ 2000 – 2006.
- 4.2.10. Δεν έχει σύζυγο που:
- 4.2.10.1. Έχει υποβάλει δήλωση ΟΣΔΕ το έτος 2024 ή
 - 4.2.10.2. Τα έτη 2022 ή/και 2023 έχει υποβάλλει δήλωση ΟΣΔΕ με τυπική απόδοση που υπερβαίνει τα 12.000 ευρώ στην ηπειρωτική χώρα την Κρήτη και την Εύβοια και τα 10.000 ευρώ στα νησιά πλην Κρήτης και Εύβοιας ή
 - 4.2.10.3. Είναι επαγγελματίας αγρότης / αγρότισσα, βάσει βεβαίωσης ή διασταυρωτικού ελέγχου του ΜΑΑΕ. Εξαιρούνται οι σύζυγοι των επαγγελματιών αγροτών στο τομέα της αλιείας.
- 4.2.11. Εάν έχει τη φοιτητική ιδιότητα να έχει συμπληρώσει τον αριθμό των προβλεπόμενων ετών φοίτησης για κάθε σχολή.
- 4.2.12. Έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις έως και 9 μήνες μετά την λήξη της προθεσμίας υποβολής αίτησης στήριξης ή έχει απαλλαγεί από αυτές.
- 4.2.13. Εάν λαμβάνει επίδομα αναπηρίας με ποσοστό αναπηρίας ίσο ή μεγαλύτερο του 67% να έχει κριθεί από τον αρμόδιο φορέα (ΚΕΠΑ) ως ικανός/ικανή προς εργασία (βιοποριστικό επάγγελμα).
- 4.3. Ευρύτερη περιοχή τόπου μόνιμης κατοικίας:** Η γεωργική εκμετάλλευση πρέπει να βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή του τόπου της μόνιμης κατοικίας του/της αρχηγού της εκμετάλλευσης. Ως ευρύτερη περιοχή του τόπου κατοικίας νοείται η περιοχή στην οποία ο γεωργός έχει τη δυνατότητα πρόσβασης για την εύρυθμη λειτουργία της εκμετάλλευσης. Η περιοχή αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τα όρια των όμορων Περιφερειακών Ενοτήτων.
- 4.4.** Η γεωργική εκμετάλλευση πρέπει να έχει περιληφθεί στο σύνολό της σε παραδεκτή ΕΑΕ για το έτος 2024 με την οποία ο υποψήφιος αιτείται βασική (συνδεδεμένη ή μη) ενίσχυση. Το μέγεθος παραγωγικής δυναμικότητας (εκφρασμένη ως τυπική απόδοση) πρέπει να είναι μεγαλύτερο ή ίσο των,
- 4.4.1. δώδεκα χιλιάδων ευρώ (12.000€) για την ηπειρωτική χώρα, την Κρήτη και την Εύβοια ή
 - 4.4.2. δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000€) για τα νησιά με πληθυσμό μεγαλύτερο των 3.100 κατοίκων πλην Κρήτης και Εύβοιας ή
 - 4.4.3. οκτώ χιλιάδων ευρώ (8.000€) για τα νησιά με πληθυσμό μικρότερο ή ίσο των 3.100 κατοίκων.
 - 4.4.4. Κατά παρέκκλιση, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντική περιβαλλοντική συμβολή της μελισσοκομίας και τις προτεραιότητες της ΕΕ για τους επικοινωνιστές (Πράσινη Συμφωνία, Στρατηγικές Αγρόκτημα- Πιάτο και Βιοποικιλότητα) ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης του νέου γεωργού, είναι επιλέξιμες οι εκμεταλλεύσεις που αξιοποιούν και δηλώνουν στο πλαίσιο της ανωτέρω ΕΑΕ τουλάχιστον 103 κυψέλες

για την ηπειρωτική Χώρα την Κρήτη και την Εύβοια, 74 για τα νησιά της Χώρας με λιγότερους από 3.100 κατοίκους και 92 για τα υπόλοιπα νησιά της Χώρας.

4.5. Ως προς την τυπική απόδοση:

4.5.1. Με την επιφύλαξη της επόμενης περ. 4.5.2, οι τυπικές αποδόσεις ορίζονται στο παράρτημα 1.

4.5.2. Στην τυπική απόδοση της εκμετάλλευσης δεν προσμετράται η τυπική απόδοση που αφορά σε: α) Βοσκοτόπους, β) Δασικά δένδρα που δεν παράγουν εδώδιμους καρπούς, γ) Φυτώρια, δ) Εκτάσεις σε αγρανάπαυση, ε) Γη που δεν εντάσσεται σε καλλιεργητική δραστηριότητα, στ) Εκτάσεις με ΑΠΕ, ζ) Θηράματα, η) Θηραματικά πτηνά, θ) Μανιτάρια που δεν καλλιεργούνται σε εντατική καλλιέργεια εντός θαλάμων, ι) Μη επιλέξιμες εκτάσεις.

4.5.3. Στον υπολογισμό της τυπικής απόδοσης δεν προσμετράται η τυπική απόδοση των επίσπορων καλλιεργειών.

4.5.4. Κατά την αρχική κατάσταση,

4.5.4.1. Για την Ηπειρωτική Χώρα την Κρήτη και την Εύβοια, τυπική απόδοση ύψους τουλάχιστον 10.000 ευρώ πρέπει να προέρχεται από παραγωγικές φυτείες ή ετήσιες καλλιέργειες.

4.5.4.2. Για τα νησιά της Χώρας με πληθυσμό άνω των 3.100 κατοίκων, τυπική απόδοση ύψους τουλάχιστον 8.300 ευρώ πρέπει να προέρχεται από παραγωγικές φυτείες ή ετήσιες καλλιέργειες.

4.5.4.3. Για τα νησιά της Χώρας με πληθυσμό μικρότερο ή ίσο των 3.100 κατοίκων, τυπική απόδοση ύψους τουλάχιστον 6.700 ευρώ πρέπει να προέρχεται από παραγωγικές φυτείες ή ετήσιες καλλιέργειες.

4.5.5. Κατά την ολοκλήρωση,

4.5.5.1. Για την Ηπειρωτική Χώρα την Κρήτη και την Εύβοια, τυπική απόδοση ύψους τουλάχιστον 12.000 ευρώ πρέπει να προέρχεται από παραγωγικές φυτείες ή ετήσιες καλλιέργειες.

4.5.5.2. Για τα νησιά της Χώρας με πληθυσμό άνω των 3.100 κατοίκων, τυπική απόδοση ύψους τουλάχιστον 7.500 ευρώ πρέπει να προέρχεται από παραγωγικές φυτείες ή ετήσιες καλλιέργειες.

4.5.5.3. Για τα νησιά της Χώρας με πληθυσμό μικρότερο ή ίσο των 3.100 κατοίκων, τυπική απόδοση ύψους τουλάχιστον 6.000 ευρώ πρέπει να προέρχεται από παραγωγικές φυτείες ή ετήσιες καλλιέργειες.

4.5.6. Στον υπολογισμό της τυπικής απόδοσης των καλλιεργειών μονίμων νεαρών φυτειών (π.χ. νεαρά δένδρα, αμπελώνες) χρησιμοποιείται το 50% της τυπικής απόδοσης που χρησιμοποιείται για τις φυτείες που έχουν μπει στην παραγωγή.

4.5.7. Από το στάδιο της υποβολής έως και την λήξη των επιπρόσθετων δεσμεύσεων που εκπνέουν 4 έτη μετά το έτος ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού τους σχεδίου, για την επαλήθευση των καλλιεργειών / εκτροφών που δηλώνονται δύναται να χρησιμοποιείται κάθε πρόσφορο μέσο όπως, ο έλεγχος με τεχνικές παρακολούθησης γης, ο επιτόπιος έλεγχος κ.λπ. Οι έλεγχοι δύναται να αφορούν το

σύνολο των καλλιεργειών / εκτροφών ή κατηγορίες καλλιεργειών (π.χ. κηπευτικά) ή συστημάτων καλλιεργειών (π.χ. θερμοκηπιακές καλλιέργειες) ή καλλιέργειών που υπερβαίνουν ένα κατώφλι τυπικής απόδοσης που θα επιλέγεται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες. Οι έλεγχοι αυτοί μπορεί να γίνονται επιπλέον των ελέγχων που πραγματοποιεί ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

- 4.6.** Η προτεινόμενη παρέμβαση συμμορφώνεται με τα αναφερόμενα στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2000/C 364/01).
- 4.7.** Οι υποψήφιοι υποβάλλουν τυποποιημένο επιχειρηματικό σχέδιο ανάπτυξης της γεωργικής τους εκμετάλλευσης που περιλαμβάνει τα στάδια υλοποίησης των σχετικών ενεργειών. Η διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία έτη και μεγαλύτερη από τέσσερα.
- 4.8.** Το ποσό στήριξης που παρέχεται υπό την μορφή κεφαλαίου μη επιστρεπτέας ενίσχυσης (κατ' αποκοπή ποσό), δεν συνδέεται με συγκεκριμένες δαπάνες αλλά με την επίτευξη συγκεκριμένων ποσοτικών στόχων. Ωστόσο δύναται να βαθμολογείται η υλοποίηση επενδύσεων. Το ποσό στήριξης διαμορφώνεται ως εξής:

Παρέχεται βασικό ποσό στήριξης ύψους 30.000 ευρώ επί του οποίου υπολογίζονται οι πιο κάτω προσαυξήσεις:

α) 2.500 ευρώ, εφόσον η περιοχή μόνιμης κατοικίας των αρχηγών των εκμεταλλεύσεων βρίσκεται σε περιοχές ορεινές ή μειονεκτικές ή σε μικρά νησιά (νησιά με πληθυσμό έως και 3.100 κατοίκους) και σε περιφερειακές ενότητες με πληθυσμιακή πυκνότητα μικρότερη η ίση των 35 κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο με βάση την απογραφή πληθυσμού του 2021) ή συνδυασμός αυτών των κατηγοριών περιοχών.

β) 10.000 ευρώ, εφόσον η βασική κατεύθυνση της γεωργικής εκμετάλλευσης κατά την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου είναι η πτηνοκτηνοτροφική.

Συνεπώς το ποσό στήριξης μπορεί να διαμορφωθεί από 30.000 € έως 42.500 €.

Η οικονομική στήριξη καταβάλλεται σε δύο δόσεις. Η πρώτη δόση καταβάλλεται με την ένταξη του νέου γεωργού στο μέτρο και αντιστοιχεί στο 70% της συνολικής στήριξης. Το υπολειπόμενο 30% καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.

5. Χρηματοδοτικό εργαλείο

Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα υποβολής αίτησης λήψης δανείου στο πλαίσιο Παρέμβασης Π3-73-2.1 μέσω του Χρηματοδοτικού Εργαλείου Εγγυήσεων ή του Χρηματοδοτικού Εργαλείου Μικροδανείων. Ωστόσο η ένταξη στην παρούσα Παρέμβαση Π3-75.1 – Εγκατάσταση γεωργών νεαρής ηλικίας, δεν συνδυάζεται με το Χρηματοδοτικό Εργαλείο της ίδιας Παρέμβασης.

6. Δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν οι δικαιούχοι:

Οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

- 6.1.** Να υποβάλουν και εκτελέσουν με επιτυχία επιχειρηματικό σχέδιο ανάπτυξης της γεωργικής τους εκμετάλλευσης μέχρι και τη συμπλήρωση τεσσάρων ετών από την

ημερομηνία ένταξής τους στο μέτρο υποβάλλοντας αίτημα ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού τους σχεδίου κατά τη διάρκεια του τέταρτου έτους από την ημερομηνία ένταξης.

- 6.2.** Να αποκτήσουν την ιδιότητα του επαγγελματία αγρότη εντός δύο ετών από την ημερομηνία χαρακτηρισμού τους ως νεοεισερχομένων επαγγελματιών στον αγροτικό τομέα και να τη διατηρήσουν για τέσσερα έτη μετά το έτος ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού τους σχεδίου. Οι υποχρεώσεις αυτές ελέγχονται ηλεκτρονικά με βάση τα αντίστοιχα μητρώα του ΥΠΑΑΤ και άλλων φορέων.
- 6.3.** Να πετύχουν τον ποσοτικό στόχο της αύξησης της τυπικής απόδοσης της εκμετάλλευσης. Συγκεκριμένα, κατά το έτος ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού τους σχεδίου οι δικαιούχοι οφείλουν να έχουν επιτύχει τυπική απόδοση αυξημένη κατά τουλάχιστον 20% σε σχέση με την τυπική απόδοση της αρχικής κατάστασης και σε κάθε περίπτωση μεγαλύτερη των:
- 6.3.1. 16.000 ευρώ για την ηπειρωτική Χώρα, την Κρήτη και την Εύβοια. Συνεπώς, εκμεταλλεύσεις με τυπική απόδοση εισόδου έως και 13.333 ευρώ πρέπει κατά το έτος ολοκλήρωσης να επιτύχουν τυπική απόδοση εξόδου τουλάχιστον 16.000 ευρώ. Εκμεταλλεύσεις με τυπική απόδοση εισόδου μεγαλύτερης των 13.333 ευρώ πρέπει κατά το έτος ολοκλήρωσης να επιτύχουν αύξηση τουλάχιστον κατά 20%.
- 6.3.2. 14.000 ευρώ για τα νησιά με πληθυσμό άνω των 3.100 κατοίκων, πλην Κρήτης και Εύβοιας. Συνεπώς εκμεταλλεύσεις με τυπική απόδοση εισόδου έως και 11.666 ευρώ πρέπει κατά το έτος ολοκλήρωσης να επιτύχουν τυπική απόδοση εξόδου τουλάχιστον 14.000 ευρώ. Εκμεταλλεύσεις με τυπική απόδοση εισόδου μεγαλύτερης των 11.666 ευρώ πρέπει κατά το έτος ολοκλήρωσης να επιτύχουν αύξηση τουλάχιστον κατά 20%.
- 6.3.3. 10.700 ευρώ για τα νησιά με πληθυσμό μικρότερο ή ίσο των 3.100 κατοίκων. Συνεπώς, εκμεταλλεύσεις με τυπική απόδοση εισόδου έως και 8.917 ευρώ πρέπει κατά το έτος ολοκλήρωσης να επιτύχουν τυπική απόδοση εξόδου τουλάχιστον 10.700 ευρώ. Εκμεταλλεύσεις με τυπική απόδοση εισόδου μεγαλύτερης των 8.917 ευρώ πρέπει κατά το έτος ολοκλήρωσης να επιτύχουν αύξηση τουλάχιστον κατά 20%.
- 6.4.** Να υπαχθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και να παραμείνουν σε αυτό τουλάχιστον για τέσσερα έτη μετά το έτος ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού τους σχεδίου.
- 6.5.** Από το 2024 έως και τέσσερα έτη μετά το έτος ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού τους σχεδίου να υποβάλλουν κάθε έτος δήλωση στο ΟΣΔΕ.
- 6.6.** Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου να λάβει συμβουλές από πιστοποιημένο πάροχο γεωργικών συμβουλών.
- 6.7.** Όσοι νέοι γεωργοί δεν διαθέτουν τίτλο σπουδών / πτυχίο γεωτεχνικής κατεύθυνσης, τουλάχιστον επιπέδου 3 του εθνικού πλαισίου προσόντων ή βεβαίωση – πιστοποιητικό παρακολούθησης πιστοποιημένου προγράμματος γεωτεχνικής κατάρτισης από πιστοποιημένο φορέα τουλάχιστον 250 ωρών, πρέπει να αποκτήσουν επαγγελματικά

προσόντα εντός 36 μηνών από την ημερομηνία ένταξής τους παρακολουθώντας εκπαιδευτικά προγράμματα διάρκειας τουλάχιστον 250 ωρών που παρέχονται από πιστοποιημένους παρόχους επαγγελματικής γεωργικής εκπαίδευσης.

- 6.8.** Να διαθέτουν όλες τις απαιτούμενες άδειες που αφορούν τις δραστηριότητές τους. Ειδικά για τη ζωική παραγωγή, η υποχρέωση αυτή πρέπει να πληρείται κατά την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού τους σχεδίου.
- 6.9.** Να διατηρούν τη γεωργική τους εκμετάλλευση στην ευρύτερη περιοχή του τόπου της μόνιμης κατοικίας τους. Αγροτεμάχια εκτός της ευρύτερης περιοχής δεν γίνονται αποδεκτά από το μέτρο με αποτέλεσμα να μην προσμετράται η τυπική τους απόδοση.
- 6.10.** Να διατηρούν τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους και την έδρα του νομικού προσώπου σε περιοχή εφαρμογής της παρέμβασης Π3-75.1 εντός της ίδιας Περιφέρειας έως την ολοκλήρωση και την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.
- 6.11.** Να υποβάλουν, εμπρόθεσμα, αίτημα πληρωμής για τη λήψη της δεύτερης δόσης.
- 6.12.** Από το επόμενο έτος εκείνου της ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού τους σχεδίου και για συνολικά τέσσερα έτη, η τυπική απόδοση της εκμετάλλευσης να μην υπολείπεται των 16.000 ευρώ για την ηπειρωτική χώρα, την Κρήτη και την Εύβοια, των 14.000 ευρώ για τα νησιά με πληθυσμό μεγαλύτερο των 3.100 κατοίκων πλην Κρήτης και Εύβοιας και των 10.700 ευρώ για νησιά με πληθυσμό μικρότερο ή ίσο των 3.100 κατοίκων.
- 6.13.** Ο δικαιούχος, α) από το επόμενο ημερολογιακό έτος από εκείνο του έτους ένταξής του στο υπομέτρο, να πραγματοποιήσει κύκλο εργασιών (πωλήσεις βάσει Ε3), που να προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες σε επίπεδο τουλάχιστον ίσο με το 50% της τυπικής απόδοσης εισόδου στο μέτρο και β) κατά την υποβολή της τελικής δόσης, να έχει υποβάλλει τουλάχιστον δύο φορολογικές δηλώσεις που να αφορούν τα έτη του επιχειρηματικού σχεδίου με την πιο πρόσφατη από αυτές να εμφανίζει κύκλο εργασιών (πωλήσεις βάσει Ε3), που να προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες τουλάχιστον ίσο προς 60% της τυπικής απόδοσης εξόδου από το μέτρο.
- 6.14.** Έως την ολοκλήρωση και την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου να διατηρήσουν την βαθμολογία τους σε επίπεδο ανώτερο της βαθμολογικής βάσης ή ανώτερο της βαθμολογίας του υποψηφίου που συγκέντρωσε την υψηλότερη βαθμολογία αλλά δεν καλύφθηκε από το όριο πιστώσεων. Σε κάθε περίπτωση, η βαθμολογία με την οποία εντάχθηκαν στο μέτρο δεν πρέπει να μειωθεί περισσότερο από 10%.
- 6.15.** Η αρχηγία της εκμετάλλευσης να ασκείται από γεωργό νεαρής ηλικίας καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου καθώς και κατά τα τέσσερα έτη που έπονται του έτους ολοκλήρωσης αυτού.

7. Επιλογή υποψηφίων:

- 7.1.** Η υποβολή αίτησης στήριξης δεν δημιουργεί στο Ελληνικό Δημόσιο την υποχρέωση έγκρισής της. Το μέτρο είναι ανταγωνιστικό, δηλαδή κάθε αίτηση βαθμολογείται ύστερα από αξιολόγηση και κατατάσσεται σύμφωνα με τη βαθμολογία της. Στην περίπτωση μη επάρκειας πόρων, εγκρίνονται κατά προτεραιότητα οι αιτήσεις με την υψηλότερη βαθμολογία ενώ οι υπόλοιπες αιτήσεις απορρίπτονται.

- 7.2.** Στα κριτήρια βαθμολόγησης θα περιλαμβάνονται παράμετροι όπως το εκπαιδευτικό επίπεδο, η βιολογική / ολοκληρωμένη παραγωγή, η συμμετοχή σε οργάνωση παραγωγών που δραστηριοποιείται στα προϊόντα της εκμετάλλευσης, η συμμετοχή σε εργαλείο διαχείρισης κινδύνου, η περιοχή εγκατάστασης της γεωργικής εκμετάλλευσης με βάση τα χωρικά της χαρακτηριστικά (βλ. ενδεικτικά ορεινότητα, νησιωτικός χαρακτήρας, πληθυσμιακή πυκνότητα, περιοχές που έχουν πληγεί από τις επιπτώσεις των φαινομένων που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή), ο τομεακός και διαθρωτικός προσανατολισμός της εκμετάλλευσης.
- 7.3.** Ειδικά για τη βιολογική παραγωγή, την ολοκληρωμένη παραγωγή και τη συμμετοχή σε συλλογικά σχήματα, τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να αφορούν την παραγωγή που δηλώνεται στο ΟΣΔΕ του έτους 2024 και άρα πρέπει να συναφθούν σε αντίστοιχες ημερομηνίες με το είδος της παραγωγής.
- 8. Περίοδος και τρόπος υποβολής αιτήσεων στήριξης, αξιολόγηση και επιλογή των δικαιούχων**
- 8.1.** Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών εκδίδεται δημόσια πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων στήριξης στο πλαίσιο της παρέμβασης 75.1 «Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας» στην οποία προσδιορίζονται η περίοδος υποβολής των αιτήσεων στήριξης και το συνολικό ποσό της δημόσιας στήριξης που διατίθεται ανά Περιφέρεια της Χώρας.
- 8.2.** Κάθε υποψήφιος έχει δικαίωμα να υποβάλει μόνο μία αίτηση στήριξης. Η υποβολή των αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) στον δικτυακό τόπο www.opske.gr
- 8.3.** Η επιλογή και ένταξη των δικαιούχων γίνεται με συγκριτική αξιολόγηση και βαθμολόγηση της κάθε αίτησης. Οι αιτήσεις κατατάσσονται κατά απόλυτη φθίνουσα σειρά, βάσει κριτηρίων επιλογής **και επιλέγονται για στήριξη όσες καλύπτονται από τις διαθέσιμες πιστώσεις.**
- 8.4.** Σημειώνεται ότι κατά την εξέταση και αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης όπως και κατά τη διάρκεια υλοποίησης γίνονται διασταυρώσεις των δηλούμενων στοιχείων με τα επίσημα στοιχεία του Κράτους και λοιπών Δημόσιων Υπηρεσιών, ιδιαιτέρως δε με τα στοιχεία του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου και των λοιπών Μητρώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, της ΑΑΔΕ, των Ασφαλιστικών Οργανισμών, με στόχο την επαλήθευση της ακρίβειας των δηλούμενων στοιχείων.

9. Πληροφορίες – Δημοσιότητα

Η Προδημοσίευση της 1^{ης} Πρόσκλησης του Προγράμματος Γεωργών Νεαρής Ηλικίας κοινοποιείται στις Περιφέρειες της χώρας, αναρτάται στις ιστοσελίδες του ΥΠΑΑΤ www.agrotikianaptixi.gr και www.minagric.gr και στις σχετικές ιστοσελίδες των Περιφερειών. Με ευθύνη των ΔΑΟΠ, η παρούσα αναρτάται στις ιστοσελίδες των Περιφερειών και κοινοποιείται στις ΔΑΟΚ των Περιφερειακών Ενοτήτων, στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Περιφερειών καθώς και στους κατά τόπους ΟΤΑ Α΄ Βαθμού και τις Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών και τους Αγροτικούς

Συνεταιρισμούς. Επίσης οι ΔΑΟΠ και οι ΔΑΟΚ μεριμνούν για την ευρεία δημοσιοποίηση της παρούσας ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι έλαβαν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της προδημοσίευσης της 1^{ης} πρόσκλησης.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΔ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Παράρτημα Ι: Συντελεστές τυπικής απόδοσης

Ζωική Παραγωγή

Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Ισοδύναμοι τίτλοι για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 2019/1975της Επιτροπής)		Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€ / Μονάδα*)	
			Ηπειρωτικές Περιφέρειες και Ιόνια	Κρήτη, Β. Αιγαίο, Ν. Αιγαίο
C_1	Ιπποειδή: Άλογα ιπποδρομιών και ιππασίας, οι όνοι, οι ημίονοι κ.λπ.		358	358
C_2_1	Βοοειδή (και βουβάλια) ηλικίας κάτω του 1 έτους, αρσενικά και θηλυκά		410	399
C_2_2	Αρσενικά βοοειδή (και βουβάλια) ηλικίας 1 έτους έως κάτω των 2 ετών		880	860
C_2_3	Δαμαλίδες (και βουβάλια) ηλικίας 1 έτους έως κάτω των 2 ετών (Εξαιρούνται τα θηλυκά που έχουν ήδη γεννήσει)		630	635
C_2_4	Αρσενικά βοοειδή (και βουβάλια) ηλικίας 2 ετών και άνω		990	1220
C_2_5	Θηλυκά βοοειδή (και βουβάλια) ηλικίας δύο ετών και άνω, που δεν έχουν ακόμη γεννήσει και α. προορίζονται για αναπαραγωγή (Δαμαλίδες για εκτροφή) ή β. δεν προορίζονται για αναπαραγωγή (Δαμαλίδες για πάχυνση)		1080	1010
C_2_6	Θηλυκά βοοειδή που έχουν ήδη γεννήσει (περιλαμβάνονται και τα κάτω των 2 ετών), τα οποία διατηρούνται αποκλειστικά ή κυρίως για παραγωγή γάλακτος προοριζόμενου για ανθρώπινη κατανάλωση ή για μεταποίηση σε γαλακτοκομικά προϊόντα. (περιλαμβάνονται και τα ζώα για αντικατάσταση)	Αγελάδες γαλακτοπαραγωγής	1790	1586
C_2_6	Θηλυκά βοοειδή που έχουν ήδη γεννήσει (περιλαμβάνονται και τα κάτω των 2 ετών), τα οποία διατηρούνται αποκλειστικά ή κυρίως για παραγωγή γάλακτος προοριζόμενου για ανθρώπινη κατανάλωση ή για μεταποίηση σε γαλακτοκομικά προϊόντα. (περιλαμβάνονται και τα ζώα για αντικατάσταση)	Θηλυκά βουβάλια γαλακτοπαραγωγής	1918	1821
C_2_99	Μη γαλακτοπαραγωγικές αγελάδες	α. Θηλυκά βοοειδή που έχουν γεννήσει (περιλαμβάνονται και τα κάτω των 2 ετών), τα οποία διατηρούνται αποκλειστικά ή κυρίως για παραγωγή μόσχων και των οποίων το γάλα δεν προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση ή για μεταποίηση σε γαλακτοκομικά προϊόντα β. Αγελάδες εργασίας γ. Μη γαλακτοπαραγωγικές αγελάδες για αντικατάσταση (είτε έχουν παχυνθεί είτε όχι πριν τη σφαγή)	725	741

Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Ισοδύναμοι τίτλοι για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 2019/1975 της Επιτροπής)		Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€/Μονάδα*)	
			Ηπειρωτικές Περιφέρειες και Ιόνια	Κρήτη, Β. Αιγαίο, Ν. Αιγαίο
		δ. Λοιπά βοοειδή που δεν αναφέρονται αλλού		
C_3_1_1	Προβατοειδή, θηλυκά αναπαραγωγής	Θηλυκά προβατοειδή ενός έτους και άνω προοριζόμενα για αναπαραγωγή	155	140
C_3_1_99	Λοιπά προβατοειδή	Προβατοειδή κάθε ηλικίας με εξαιρέση τα θηλυκά αναπαραγωγής.	63	60
C_3_2_1	Θηλυκά Αιγοειδή αναπαραγωγής		150	151
C_3_2_99	Λοιπά αιγοειδή	Αιγοειδή εκτός των θηλυκών αναπαραγωγής.	60	62
C_4_1	Χοιρίδια βάρους ζώντος ζώου κάτω των 20 κιλών		118	106
C_4_2	Χοιρομητέρες αναπαραγωγής βάρους 50 κιλών και άνω		1048	1143
C_4_99	Χοίροι για πάχυνση Λοιποί χοίροι	Βάρους ζώντος ζώου 20 κιλών και άνω με εξαιρέση τις χοιρομητέρες αναπαραγωγής (κάπροι, παχυνόμενοι χοίροι κ.α.)	320	300
C_5_1	Κοτόπουλα κρεατοπαραγωγής	Πουλερικά - Κοτόπουλα κρεατοπαραγωγής	1908	1675
C_5_2	Ωοτόκες όρνιθες	Περιλαμβάνονται οι νεαρές όρνιθες, οι ωοτόκες όρνιθες, οι όρνιθες για αντικατάσταση και οι πετεινοί αναπαραγωγής για ωοτόκες όρνιθες όταν σταβλίζονται ως ωοτόκες όρνιθες. Νεαρές όρνιθες είναι οι όρνιθες που δεν έκαναν ακόμη αυγά. Δεν περιλαμβάνονται οι νεοσσοί.	2145	2120
C_5_3	Λοιπά πουλερικά	Νήσσοι, γαλοπούλες, χήνες, μελεαγρίδες, φραγκόκοτες και μικρά πουλερικά	1470	1496

Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Ισοδύναμοι τίτλοι για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 2019/1975 της Επιτροπής)		Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€ / Μονάδα*)	
			Ηπειρωτικές Περιφέρειες και Ιόνια	Κρήτη, Β. Αιγαίο, Ν. Αιγαίο
		(συμπεριλαμβανομένων ορτυκιών, φασιανών και περιστεριών) και αρσενικά αναπαραγωγής Περιλαμβάνονται τα θηλυκά αναπαραγωγής. Δεν περιλαμβάνονται οι νεοσσοί.		
C_6	Κονικλομητέρες αναπαραγωγής	Κονικλομητέρες αναπαραγωγής	145	145
C_7	Μέλισσες	Αναφέρεται ο αριθμός των κυψελών με εγκατεστημένα σμήνη	78	73

(*) Μονάδες

α) για τα προϊόντα ζωικής παραγωγής, η κεφαλή ζώου

β) για όλα τα πουλερικά, τα 100 ζώα και αφορά τη δυναμικότητα της μονάδας όπως αναφέρεται στην άδεια λειτουργίας της. Για τα κοτόπουλα κρεατοπαραγωγής, στα 1908 ευρώ ανά 100 θέσεις έχει συνυπολογιστεί ότι κάθε θέση παράγει 6 κοτόπουλα ετησίως (6 εκτροφές ανά έτος). (παράδειγμα υπολογισμού τυπικής απόδοσης μονάδας κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής στην ηπειρωτική Ελλάδα, δυναμικότητας 20.000 νεοσσών:

τυπική απόδοση = (20.000 θέσεις) X (1908€/100νεοσσούς) = 381.600€.

γ) για τις μέλισσες, η κυψέλη

Φυτική Παραγωγή

Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 1242/2008 της Επιτροπής)		Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€ / Μονάδα*)	
			Ηπειρωτικές Περιφέρειες και Ιόνια	Κρήτη, Β. Αιγαίο, Ν. Αιγαίο
B_1_1_1	Μαλακό σιτάρι και όλυρα	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	492	486
B_1_1_2	Σκληρό σιτάρι	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	518	492
B_1_1_3	Σίκαλη και μείγματα χειμερινών σιτηρών (σμιγός)	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	263	281
B_1_1_4	Κριθάρι	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	467	367
B_1_1_5	Βρώμη και μείγματα εαρινών σιτηρών (μεικτοί σπόροι εκτός από σμιγό)	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	222	273
B_1_1_6	Αραβόσιτος, σπόροι και μείγματα	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	1831	1534
B_1_1_7	Ρύζι	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	1929	1033
B_1_1_99	Σιτοσίκαλη (τριτικάλε), σόργο και άλλα σιτηρά για την παραγωγή καρπού που δεν κατατάσσονται αλλού (φαγόπυρο, κεχρί, κεχρί το μακρό κ.λπ.)	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	364	331
B_1_10	Σπόροι για σπορά και φύτες αρόσιμων γαιών	ΔΕΝ περιλαμβάνονται τα σιτηρά, όσπρια, πατάτες, ρύζι και φυτά για ελαιούχους σπόρους	4227	4128
B_1_11	Άλλες καλλιέργειες αρόσιμων εκτάσεων που δεν κατατάσσονται αλλού συμπεριλαμβανομένων καλλιεργειών σε θερμοκήπια ή υπό υψηλά προσπελάσιμα στέγαστρα	Συμπεριλαμβάνεται η θερμοκηπιακή κάνναβη	11333	10074
B_1_12_1	Γαίες υπό αγρανάπαυση		104	104
B_1_2_1	Όσπρια για ξηρό καρπό (περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά): α. Βρώσιμα όσπρια και μείγματα βρώσιμων οσπρίων με σιτηρά (φασόλια με αραβόσιτο) και μεταξύ τους, β. Κτηνοτροφικά όσπρια (περιλαμβάνονται και συγκαλλιέργειες οσπρίων μεταξύ τους, καθώς και όσπρια	Μπιζέλια, φασόλια, κουκιά, φούλια και γλυκά λούπινα	1569	1690

Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 1242/2008 της Επιτροπής)		Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€ / Μονάδα*)	
			Ηπειρωτικές Περιφέρειες και Ιόνια	Κρήτη, Β. Αιγαίο, Ν. Αιγαίο
	αμιγούς καλλιέργειας)			
B_1_2_2	Όσπρια για ξηρό καρπό (περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά): α. Βρώσιμα όσπρια και μείγματα βρώσιμων οσπρίων με σιτηρά και μεταξύ τους, β. Κτηνοτροφικά όσπρια (περιλαμβάνονται και συγκαλλιέργειες οσπρίων μεταξύ τους, καθώς και όσπρια αμιγούς καλλιέργειας)	Φακές, Ρεβίθια, Λαθούρια και άλλα πρωτεϊνούχα φυτά	1516	3107
B_1_3	Γεώμηλα	Περιλαμβάνονται οι πρώιμες πατάτες και ο πατατόσπορος: α. Ανοιξιότικες β. Καλοκαιρινές γ. Φθινοπωρινές και χειμερινές	9307	11609
B_1_4	Ζαχαρότευτλα	ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι σπόροι για σπορά.	2999	2681
B_1_5	Κτηνοτροφικά φυτά με ριζώματα, βολβούς, ή κονδύλους, κ.λπ. και κτηνοτροφικά λάχανα	Κτηνοτροφικά τεύτλα, γλυκοπατάτες ζωτροφής, κολοκάσι, καρότα ζωτροφής, γογγύλια ζωτροφής, λάχανα και λαχανίδες για ζωτροφή. ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι σπόροι για σπορά.	106	106
B_1_6_1	Καπνός	ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι εκτάσεις σποροπαραγωγής	6030	5575
B_1_6_12	Αρωματικά, φαρμακευτικά και αρτοματικά φυτά	Χαμομήλι, κύμινο, λεβάντα, μαντζουράνα, μέντα, κρόκος, φασκόμηλο, ρίγανη, γλυκάνισος, δίκταμο, αλόη κλπ. ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι εκτάσεις σποροπαραγωγής.	11041	11536
B_1_6_3	Βαμβάκι	ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι εκτάσεις σποροπαραγωγής	1514	1498
B_1_6_5	Ελαιούχα φυτά και σπόροι /	Περιλαμβάνονται οι σπόροι για	1006	1032

Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 1242/2008 της Επιτροπής)		Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€ / Μονάδα*)	
			Ηπειρωτικές Περιφέρειες και Ιόνια	Κρήτη, Β. Αιγαίο, Ν. Αιγαίο
	Ηλίανθος	σπορά		
B_1_6_6	Ελαιούχα φυτά και σπόροι / Σόγια	Περιλαμβάνονται οι σπόροι για σπορά	1337	1614
B_1_6_8	Άλλα ελαιούχα φυτά και σπόροι	Σουσάμι, αραχίδα, σινάπι, ελαιοκράμβη για παραγωγή ελαίου, λινάρι για παραγωγή λινελαίου κλπ. Περιλαμβάνονται οι σπόροι για σπορά.	3602	2521
B_1_6_99	Άλλα βιομηχανικά φυτά που δεν αναφέρονται αλλού	Κολοκύθια για πασατέμπο, σόργο για σκούπες, ζαχαροκάλαμο, μη κλωστικό λινάρι, λούφα, στέβια κλπ. ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι εκτάσεις σποροπαραγωγής.	836	846
B_1_7_1_1	Νωπά λαχανικά (συμπεριλαμβάνονται τα πεπονοειδή) και φράουλες - Καλλιέργειες μεγάλης έκτασης (σε αγρό)	Εφαρμόζεται σύστημα αμειψισποράς με άλλες αροτραίες καλλιέργειες και συνήθως τα προϊόντα προορίζονται για βιομηχανική επεξεργασία. Πεπόνια, καρπούζια, βιομηχανική τομάτα, γλυκό καλαμπόκι, ξερά κρεμμύδια, ξερά σκόρδα, κοκκάρι, γλυκοπατάτα, κ.α.	10593	13334
B_1_7_1_2	Νωπά λαχανικά (συμπεριλαμβάνονται τα πεπονοειδή) και φράουλες - Μικρής έκτασης	Εφαρμόζεται η εναλλαγή καλλιεργειών με άλλες κηπευτικές καλλιέργειες. Μελιτζάνες, τομάτες, πιπεριές, χλωρά φασόλια, μπάμιες, φράουλες, σπαράγγια κ.α.	11290	13611
B_1_7_2	Νωπά λαχανικά (συμπεριλαμβάνονται τα πεπονοειδή) και φράουλες, καλλιεργούμενα σε θερμοκήπια ή υπό υψηλά προσπελάσιμα στέγαστρα		53017	76725
B_1_8_1	Άνθη και καλλωπιστικά φυτά στο ύπαιθρο	Λουλούδια, βολβοί, καλλωπιστικοί θάμνοι κ.α. ΔΕΝ περιλαμβάνονται τα φυτώρια.	48272	55220
B_1_8_2	Άνθη και καλλωπιστικά φυτά σε θερμοκήπια ή υψηλά προσπελάσιμα στέγαστρα	Λουλούδια, βολβοί, καλλωπιστικοί θάμνοι κ.α. ΔΕΝ περιλαμβάνονται τα φυτώρια.	143489	172650
B_1_9_1	Προσωρινοί λειμώνες και βοσκότοποι: Καλλιέργειες κτηνοτροφικών φυτών-	Προσωρινές χορτολιβαδικές εκτάσεις σπαρμένες με μηδική, λοιπά πολυετή τριφύλλια,	1252	1111

Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 1242/2008 της Επιτροπής)		Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€ / Μονάδα*)	
			Ηπειρωτικές Περιφέρειες και Ιόνια	Κρήτη, Β. Αιγαίο, Ν. Αιγαίο
	Πολυετείς καλ/γείες χλωρών φυτών που διαρκούν περισσότερο από ένα (1) έτος και λιγότερο από πέντε (5) έτη.	αγρωστώδη και λειμώνες.		
B_1_9_2_1	Χλωρός αραβόσιτος	Προορίζεται για ζωοτροφή ή ενσίρωση	1315	1158
B_1_9_2_2	Κτηνοτροφικά ψυχανθή που συγκομίζονται χλωρά	Φακές, μπιζέλια, τριφύλλια, μηδική, βίκος, λαθούρια, λούπινα, μείγματα ψυχανθών κ.α.	1403	1419
B_1_9_2_99	Άλλα κτηνοτροφικά φυτά που συγκομίζονται χλωρά και δεν αναφέρονται αλλού	Σιτηρά, ετήσιο σόργο, σόγια, ελαιοκράμβη κ.α.	1008	1052
B_2	Οικογενειακοί κήποι	Μέχρι πέντε (5) στρέμματα (ή 100 τ.μ. υπό κάλυψη) με λαχανικά, οπωροφόρα δένδρα και αμπέλια, κυρίως, για χρήση από την οικογένεια του κατόχου και όχι για πώληση.	140	150
B_3_1	Βοσκότοποι και λιβάδια	Εξαιρούνται οι άγονοι βοσκότοποι. Η τιμή αφορά έκταση χωρίς να εξετάζεται το ποσοστό αξιοποίησης λόγω κάλυψης από δασικά είδη κ.λπ.	106	106
B_3_2	Άγονοι βοσκότοποι	Η τιμή αφορά έκταση χωρίς να εξετάζεται το ποσοστό αξιοποίησης, λόγω κάλυψης από δασικά είδη κ.λπ.	106	106
B_3_3	Μόνιμες χορτολιβαδικές εκτάσεις μη χρησιμοποιούμενες πλέον για την παραγωγή και επιλέξιμες για την καταβολή ενισχύσεων	Μη χρησιμοποιούμενα, πλέον για παραγωγικούς σκοπούς, αλλά είναι επιλέξιμα για ενισχύσεις. Η τιμή αφορά έκταση χωρίς να εξετάζεται το ποσοστό αξιοποίησης λόγω κάλυψης από δασικά είδη κ.λπ.	106	106

Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 1242/2008 της Επιτροπής)		Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€ / Μονάδα*)	
			Ηπειρωτικές Περιφέρειες και Ιόνια	Κρήτη, Β. Αιγαίο, Ν. Αιγαίο
		Ο κωδικός δεν υπάρχει στο αναλυτικό excel, αλλά τον αναφέρω λόγω της ύπαρξής τους στις νέες Τ.Α.		
B_4_1_1_1	Φυτείες οπωροφόρων δέντρων και θάμνοι νωπών φρούτων εύκρατης προέλευσης	α. Πυρηνόκαρπα: Ροδακινιές, Βερυκοκιές, Κερασιές, Κορομηλιές, Δαμασκηνιές, Βυσσινιές, Νεκταρινιές κ.α.	5896	5815
		β. Μηλοειδή: Μηλιές, Αχλαδιές, Κυδωνιές κ.α.	9717	9529
		γ. Λοιπά δένδρα και θάμνοι νωπών φρούτων: Μουσμουλιές, Μουριές, Σμέουρα, Μύρτιλλο, Βατόμουρα, Γκότζι μπερι, Αρώνια, Κρασιά, Φυσαλίδα κ.α.	6585	8017
B_4_1_1_2	Φρούτα καλλιεργειών υποτροπικών και τροπικών κλιμάτων	α. Ακτινίδια β. Συκιές, Ροδιές, Φραγκοσυκιές κ.α. γ. Λοιπά: Μπανανιές υπαίθριες, Αβοκάντο κ.α.	11225	9346
B_4_1_3	Καρποί με κέλυφος	Αμυγδαλιές, Καρυδιές, Καστανιές, Φυστικές (Αιγίνης), Φουντουκιές, Λεπτοκαρυές κ.α.	6629	7979
B_4_2	Εσπεριδοειδώνες	Πορτοκαλιές, Λεμονιές, Μανταρινιές, Νερατζιές, Κιτριές, Γκρέιπφρουτ, Περγαμόντο, Φράπες, Κουμκουάτ κ.α.	6464	7222
B_4_3_1	Ελαιώνες που ο καρπός τους προορίζεται συνήθως για επιτραπέζια χρήση	Ελαιώνες που συνήθως παράγουν επιτραπέζιες ελιές	2736	3137
B_4_3_2	Ελαιώνες που ο καρπός τους προορίζεται συνήθως για ελαιοποίηση	Ελαιώνες που συνήθως παράγουν ελιές για λάδι	1821	1722
B_4_4_1	Αμπελώνες που τα προϊόντα τους προορίζονται συνήθως για οίνους ποιότητας (ονομασίας προελεύσεως και ελεγχόμενης ποιότητας)	Αμπελώνες, οι οποίοι συνήθως παράγουν οίνους ποιότητας (ΠΟΠ)	7532	7279
B_4_4_1		Αμπελώνες, οι οποίοι συνήθως παράγουν οίνους ποιότητας (ΠΓΕ)	6130	6941
B_4_4_2	Αμπελώνες που τα προϊόντα τους προορίζονται συνήθως για λοιπούς οίνους	Αμπελώνες, οι οποίοι συνήθως παράγουν άλλους οίνους	6000	4188
B_4_4_3	Αμπελώνες που τα προϊόντα	Επιτραπέζια σταφύλια	12479	11989

Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 1242/2008 της Επιτροπής)		Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€ / Μονάδα*)	
			Ηπειρωτικές Περιφέρειες και Ιόνια	Κρήτη, Β. Αιγαίο, Ν. Αιγαίο
	τους προορίζονται συνήθως για επιτραπέζια σταφύλια			
B_4_4_4	Σταφίδες	Ξερή σουλτανίνα ή κορινθιακή	5559	6784
B_4_5	Φυτώρια	α. Καρποφόρων δένδρων β. Αμπελιών γ. Διακοσμητικών φυτών δ. Δασικών δέντρων κ.α.	52200	52300
B_4_6	Άλλες μόνιμες καλλιέργειες	α. Λοιπές δενδρώδεις καλλιέργειες (Χαρουπιές, Σχίνος κ.α.) β. Άλλες πολυετείς (μόνιμες) φυτείες (βουρλότοποι, καλαμιώνες, λυγαριές της εκμετάλλευσης, ιτιές, ινδικοί κάλαμοι, καλάμια μπαμπού κ.α.) γ. Χριστουγεννιάτικα δένδρα δ. Καλλιεργούμενη Τρούφα	1829	3863
B_4_7	Μόνιμες καλλιέργειες σε θερμοκήπια ή υπό υψηλά προσπελάσιμα στέγαστρα	Μπανανιές κ.α.	31243	31506
B_6_1	Καλλιεργούμενα μανιτάρια εντός θαλάμου	Μανιτάρια	10814	13776

(*) Μονάδες

α) για τα προϊόντα φυτικής παραγωγής και καλλιεργούμενη
τρούφα, το εκτάριο

β) για τα μανιτάρια, 100τ.μ. θαλάμου για 7 συγκομιδές
ετησίως

Φυτική Παραγωγή, Καλλιέργειες στις οποίες ο υπολογισμός της τυπικής απόδοσης έχει γίνει με ισοδύναμο τρόπο		
Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων	Τυπική απόδοση ανά εκτάριο	
	Ηπειρωτικές Περιφέρειες και Ιόνια	Κρήτη, Β. Αιγαίο, Ν. Αιγαίο
Εκτροφή σαλιγκαριών ανοικτού τύπου	16.260	16.260
Κινόα	4.500	4.500
Μαστιχόδεντρα	9.000	9.000
Μαστιχόδεντρα εξαίρεση	9.000	9.000
Τριανταφυλλιά για παραγωγή ροδέλαιου	12.000	12.000